

Petančič Davorin:

Svele gore.

Povest.

»Da. Da vzameš zlato monštranco in kelih z dragoceni kameni, da boš dobil denarja, da ga pomoliš pred Miho, da vzameš Lenčko, da boš srečen...«

»Ne, tega ne storim.«

»Nočeš za svojo srečo? Ne upaš iz strahu?«

Lovec je pustil Laha in se razburjal:

»Ne, nočem... to se pravi: ne morem...«

»Ker se bojiš?«

Janez je bil ujet. Iz trme se je branil. Zakaj, pa ni vedel povedati.

Lah je pel dalje. Saj je vedel vse, kar mu mora povedati, da bo padel.

»Nihče ne bo vedel prijateljček. Meni se zaupaj! Junaka se pokaži! Kaj je junaštvo? Nekaj si upati storiti in izvršiti to tako, da nihče ne ve. Glavno pa je, da si upaš. In kaj si vse upajo ljudje za srečo? Hm... Ubijajo celo, ubijajo, veš...« Lah je užgal svetilko, kakor da si hoče napaliti pipo. Pogledal je na skrivaj Janezu v obraz in lokavo se je posmejal, pa še ponovil:

»Ubijajo za srečo... ker vsak hoče srečen biti...«

Janeza je peklo v dno duše Lahovo ponavljanje in luč ga je bodla v oči.

»Zakaj ponavljaš? Naprej pripoveduj!«

Lah je doznal upadlost v njegovem govoru in strah.

»Kaj ti je to neprijetno? Te morda na kaj spominja?« V Janeza je vrezalo kakor strela. Zavpil je z razdraženim glasom:

»Kaj mi hočeš?«

Lah je kihnil kakor za šalo in dejal v smehu:

»Ti si že ubijal!«

Njegov smeh je dajal besedi njegovi gotovost, kakor da bi vse vedel. Janez ni mogel misliti, da ga Lah samo skuša in se je izdal z vprašanjem:

»Kdo ti je povedal...?« Hotel se je popraviti, pa je bilo že prepozno. Lah je pograbil besedo kakor zver svoj plen.

»Kdo? Nihče! Iz obraza sem ti bral, da si ga, starega z Gor. In vem, da se mučiš. Pa čemu? Kaj je to kaj tako hudega? Saj si za srečo ubijal... In če te sreče potem nisi dosegel, kaj moreš ti zato? Tvoja krivda je radi tega še manjša!«

»Vse ve!« Ko se je osvobodil prvih vtisov udarca, mu je postajalo celo prijetno, da ima prijatelja.

»Vedel je, pa me ni izdal!« se je zavedel.

Zaupal mu je vse in se krčevito oprijel njegovih nasvetov nekaj iz vere v njegovo prijateljstvo, nekaj iz strahu, da bi ga izdal.

Strahovi.

Na Gorah se je razvijalo življenje, ko je Mara odšla in se je Mihova ženitev izjalovila, še bolj pusto in dolgočasno. Gostov skoro ni bilo nobenih. Le včasih je zablodil kakšen lovec iz graščine na Bizelj-skem. Lojze je zvižgal in pletel košare in jerbare iz suhega vrbičja, ker za drugo delo ni bilo. Miha se je oziral po kmetijah in računal, kje bodo hčere dobile večji denar. Dolg ga je bolel kakor rana. Nagovarjali so mu zdaj eno, zdaj drugo, pa se za nobeno ni mogel odločiti, ker je sodil, da so vse prerevne. Lenčka se je kazala brezčutno, čeprav je v globinah duše vojskovala hude boje.

Večeri so bili posebno prazni. Pepa je molila naprej dolge molitve tako, da se je Miha večkrat nevoljno obregnul nad njo. Nekega večera, ko so bili v sredi molitve, je nenadoma potrkalo na okno. Ura je bila sicer šele pet, a vendar so se vsi začudili. Miha je šel odpret in vstopil je Janez. Miha ga ni bil vesel kaj posebno. Lovec je sedel v kot in si naročil vina, kakor da bi bil tujec. Videti je bil močno utrujen in upehan.

13

»Kaj je novega na oni strani?« je vprašala Pepa in prisledla. Žal ji je bilo le za molitev, ki so jo prekinili, sicer pa je bila Janeza močno vesela.

»Snežni plazovi se udirajo po gori. Skoraj ni varno okoli hoditi. Ste že slišali volkove?«

Vsi so zazijali na široko.

»Volkovi?« je prišla Lenčka do sape.

»Teh je še treba!« se je razburil Miha in se približal.

»Sava je zamrznila, pa so prišli od Kočevskega. Več jih je. Slišal sem jih že. Na Preski so konja napadli še za dneva. Po noči se bližajo celo hišam.«

»Jemnasta, Jezus, Marija!« je vila roke Marija.

»Čim več bo snega in čim hujša bo zima, tem strašnejša bo ta nadloga. Zver je drzna in napade tudi človeka.«

»Zdaj jih že več let ni bilo na to stran, ker so bile zime bolj mile.«

Janez je postal naenkrat zanimiv in ga niso pustili.

»Ko je tako dolgčas! Ostanite! Saj lahko tu spite. Pa tako ni varno ponoči hoditi čez goro.«

Pepa se je odpravila zvonit.

»Sama ne grem. Lojze, nocoj moraš iti z menoj, pa vzemi s seboj kako batino!«

»Vas bom pa jaz spremil, ko imam puško.«

»Pa pojdimo vsi trije.«

Zunaj je naletaval sneg in zametaval razširjena pota.

Ko so se dvignili na vrh do kapele sv. Jurija, ju je Janez opozoril.

»Posituhnilo v goro, če jih bomo slišali.«

Nastavili so vsi trije ušesa vetru in molčali.

»Slišite?« ju je Janez pozval. »Pod špičkom se oglašča. Zver je menda gladna.«

Pepa se je oklenila Lojzeta in tarnala. Volk se je oglašal še in še.

Vrvi so bile premrzle in gladke.

»Bom jaz z velikim.« se je ponudil Janez. »Lojze, ti pa malega primi!«

V lino zgoraj nad vrati se je nekaj zganilo, zavreščalo kakor sova in utihnilo. Pa se je oglasilo znova, ko sta onadva popustila vrvi. Pepa je treščila ob zid in jecnila, kakor da bi jo božje zadelo. Janez je bil v hipu pri njej.

»Nič ni. Sova je zašla v lino, pa jo mrazi.« Skočil je na prizidek in segel z roko v lino.

»Ne, da te ne bo!« je zaprosil Lojze.

»Jo že imam!« je vzkliknil veselo Janez in vrgel mrtvo sovo na tla v zvonišču. »Kaj pa je to?« je vzkliknil naenkrat in ostal na prizidku. Težki koraki so bobneli po stropu in utihnili. Zažvižgalo je, potem pa je bil molk kakor prej.

Pepa je medlela in klicala Marijo. Tudi Lojzeta je napočil strah, da ga je treslo. Še Janez se je čudil.

»To je čudno. Prijel je Pepo čez križ in jo napol nesel pod breg. Lojze se je kar prevahil po snegu navzdol.«

»Straši!« je vpila Pepa. »Straši!« Lojze se je sesedel za mizo veš prebledel.

»Kaj vam je? Ali so vas volkovi?« je zaskrbelo Lenčko.

»Ne volkovi, nekaj drugega je. Kje je Miha?«

»Pri hlevih zapira. Kaj je, za božjo voljo?«

Miha je otresel sneg ob pragu s čevljev in godrnjal:

»Kako ste pa nocoj zvonili? Se vidi, da ste bili trije, zvona sta pa samo dva.«

»Hajdi, Miha, greva k cerkvi. Ni varno kar tako pustiti, da kdo monštrance ne odnese!«

»Kaj?« je zakričal Miha in pograbil sekuro. Bežala sta na vso moč k cerkvi.

»Kje je kdo?« se je hrustil Miha. »Odmah ga!« Tolkel je po hrastovem deblu, da je odmevalo daleč naokoli. Janez je svetil okoli cerkve, odprl cerkev in vse pregledal po kotih, ako se je tat kam skrtil. Konec iskanja je bil, da ni bilo nikogar. Janez je vzvel mrtvo sovo, vstrelil v zrak in dejal:

(Dalje sledi.)

Tana jezero v italijan-skih rokah.

Veliko Tana jezero, iz katerega prihaja Modri Nil, ki namaka angleški Sudan in Egipt, je padlo v italijanske roke. Angleški dopisni urad iz Londona poroča od 15. aprila, da so zasadiili Italijani trobojnico na najvišjem vrhu polotoka Gorgori na Tanskem jezeru, vrh sam pa krstili po Mussoliniju. Razvitju zastave je prisostvoval glavni tajnik fašist. stranke Starace. Verjetno je, da gre za izrazito politično manifestacijo, s katero hočejo Italijani pokazati, da ne marajo več zapustiti obale Tanskega jezera.

Abesinski cesar se je osigural za vsak slučaj.

Iz Njujorka poročajo: Kakor je sedaj obče znano, se je abesinski neguš osigural za slučaj, da bi se moral odreči prestolu ali pa da bi umrl. Sklenil je visoka zavarovanja z ameriškanskimi zavarovalnicami. Za slučaj odpovedi prestola in smrti si je izvožil povsem različne zavarovalnice. Družba, ki je zavarovala nesigurnost njegovega prestola, je zahtevala visoke premije, ne da bi bila stavila kake pogoje. Druga družba pa je dostavila pripombo, da bo izplačala zavarovalnino samo tedaj, če bi umrl dobri neguš naravno smrti. V slučaju, da bi padel junaške smrti na bojišču in tudi v tem slučaju, če bi ga ubila letalska bomba v njegovi cesarski palači v Addis Abebi, zavarovanje ni veljavno.

Telesni zdravnik abesinskega cesarja v Zagrebu.

V Zagrebu je dospel na predavanje telesni zdravnik abesinskega neguša dr. Jordan Širokov, rodom Bolgar.

Oglasi

v „Slov. gospodarju“ imajo

najboljši uspeh!